

Mircea
ANDREESCU

Costache
BABII

Ion PARHON

Duel sau duet?

Pe un petec de „gazon”, la doi pași de spectatori, cocoțați și ei pe scenă, două personaje, într-o relație cu valențe mitice și mistice, amintind de Cain și Abel. Erau „frații” din piesa cu același titlu a lui Sebastian Barry, pusă în scenă de Alexandru Dabija, la Teatrul „Sică Alexandrescu” din Brașov. Ceea ce se petrecea în fața ochilor era de-a dreptul fascinant! Doi actori eminenti „oficiau” în Casa Thaliei o lecție

de teatru ca o liturghie în care, cu o pilduitoare „umilință”, ei slujeau și se slujeau unul pe celălalt, permanent, într-o armonie profesională de o tulburătoare frumusețe. Nu este deloc puțin lucru, într-o vreme când, tot mai des, pe scene mai mici ori mai importante, vezi actori consacrați, nu începători, grăbiți „să iasă în față”, „să-și facă numărul”, în detrimentul partenerilor, faptul ascunzând și

el un grăunte de violență, de agresivitate, de abdicare în fața narcisismului, a egoismului, a mentalităților primitive. Încurajați câteodată chiar de pana vreunui critic sau de un juriu „păcălit” de vedeta care a pus astfel mâna pe un premiu cu totul nemeritat, căci s-a făcut „remarcată” pe sine în detrimentul altora, acești „egoiști” ai scenei transformă nu de puține ori spectacolul într-o jalnică succesiune de monologe

juxtapuse, de mici „recitaluri“ ce vor să se impună cu orice preț, ignorând cerințele „întregului“.

Deunăzi, pe scena brașoveană, mi-am reamintit toate aceste lucruri, în spectacolul cu *Portret de criminal* de Mrožek, împlinit sub bagheta tânărului (cât de matur profesional!) Claudiu Goga. Alături de remarcabila evoluție a actrițelor Virginia Itta Marcu, Viorica Geantă Chelbea și tânăra Iulia Popescu, spectacolul pune spotul performanței pe doi „actori eminenți“, pe „tandemul“ alcătuit de ei sub semnul profesionalismului desăvârșit. Aceiași interpreți din *Frații* ! Să fie o simplă coincidență isprava lor, ce a determinat în bună parte succesul spectacolului acesta despre culpabilitate și ispășire, dar mai ales despre condiția umană aflată adeseori între dizarmonia împinsă către absurd și o uriașă nevoie de ordine și toleranță? Îmi stăruie în fața ochilor confruntarea dintre cei doi, în actul al doilea. *Turnătorul* vine să-l vadă pe *prietenu* care a stat 20 de ani în temniță din cauza lui. Vine să-i cerșească o pedeapsă, care să-i curme coșmarul muștrărilor de conștiință. Scena este antologică. Cu elanuri adolescente și cu răbufniri de incompatibilitate

morală, cu ură și cu tandrețe, cu mărturisiri tardive, care străbat însă ca un taifun firea celor doi și emoția spectatorilor. Există în jocul lor o admirabilă știință a dozajului mijloacelor de expresie, a punerii accentelor, a trecerii de la deznădejdea mută la paroxismul durerii și al protestului, sau la acordul „tacit“ de pace în fața timpului ce conferă inutilitate reacțiilor radicale. Există o pilduitoare artă a tăcerii, când fiecare, pe rând, îl „ascultă“ pe celălalt, când pe fața fiecăruia se citesc ecourile adânci, telurice, ale vorbelor, ale faptelor, ale atitudinii celuilalt. În expresii mimice și corporale de o rară mobilitate, în gesturi voit ezitante sau abrupte, explozive, avem pe rând imagini de efigie ale călăului umilit și ale victimei incapabile de a-și savura victoria, imagini ale răului cu chip grotesc și ale binelui schilodit de o lume ce și-a vândut sufletul diavolului roșu. Ce înțelegere sublimă, ce transfer divin de energie subiectivă, de la un actor la celălalt, au făcut ca acest „parteneriat“ între cei doi să întrupeze nu numai profesional, adică estetic, ci și etic, dacă nu chiar mistic, frumusețea invulnerabilă a teatrului? Iisus a spus: „*Dacă doi dintre voi se vor învoi pe Pământ, orice lucru pe*

care-l vor cere se va da de la Tatăl meu care este în Ceruri“. Pentru că fiecare dintre cei doi este vizionarul și susținătorul moral al viziunii celuilalt. Altfel spus, pentru că și pe scenă, ca și în viață, sau mai ales pe scenă, se confirmă adevărul creștin, potrivit căruia fiecare om trebuie să însemne o verigă de aur în lanțul binelui celuilalt. La înălțimea sacră a performanței, o „confruntare“ între doi actori de mare calibru este și un „duet“, dar și un „duel“, nu-i așa? Doar o binecuvântare dumnezeiască poate face ca ele să coexiste sub semnul grației divine. Iar din scânteile „duelului“ să urce spre noi flacăra purificatoare a frumosului, a credinței, a iubirii. „Minunea“ de pe scena brașoveană poartă două nume de actori: Costache Babii și Mircea Andreescu. Doi pentru eternitate...

Teatrul Dramatic „Sică Alexandrescu“ din Brașov – *Portret de criminal* de Slawomir Mrožek. Traducerea: Stan Velea. Regia: Claudiu Goga. Decoruri: Mihai Mădescu. Costume: Luana Drăgoiescu. Ilustrația muzicală: Claudiu Goga. Distribuția: Costache Babii, Virginia Itta Marcu, Mircea Andreescu, Viorica Geantă Chelbea, Iulia Popescu, Constanța Comănoiu, Mara Nicolescu, Marius Cordoș, Marius Cisar, Dan Cogălniceanu, Traian Grigoriu, Neculai Sirlățeanu.